

Kentaurit Pholus ja Nessus

Antiikin mytologian kentaurit olivat puoliksi ihmisiä, puoliksi hevosia. Heillä oli ihmisen pää, niska, rintakehä ja käsivarret. Muu ruumis ja jalat olivat hevosen. Kentaurien synnystä on useita versioita. Yhden tarun mukaan kentaurit ovat Areksen pojan Ixionin jälkeläisiä. Ixion himoitsi ylijumala Zeuksen vaimoa Heraa ja suunnitteli viettelevänsä hänet. Zeus kuuli suunnitelmasta ja Ixionia hämätäkseen teki pilvestä vaimonsa muotoisen hahmon. Ixion vietteli pilven, ja tästä olivat tuloksena kentaurit.

Sekasikiöinä kentaurit olivat selkeästi erilaisia kuin jumalat tai ihmiset. Heidän käytöksensä raakalaismaista, brutaalia ja villiä. Kentaurit eivät sopeutuneet yhteisöön, vaan oli muukalaisia ja elivät omissa oloissaan. He eivät noudattaneet lakeja tai normeja. Kentaurit olivat hylkiöitä, joilla ei ollut mitään menetettävää elämässään, vaikka käyttäytyivät huonosti ja joivat itsensä humalaan. **Chiron** oli kentaurien viisas johtaja, jonka tragediana oli kuitenkin olla vain kentauri. Chironin kerrotaan olevan Kronoksen poika, ja siten erilaista alkuperää kuin muut kentaurit. Chironin myyttiä ja astrologista merkitystä on tutkittu paljon enemmän, ja sen vuoksi keskityn tässä vain **Pholusin** (suom. Folos) ja **Nessusin** (suom. Nessos) hahmoihin. Pholusia pidetään Chironin ohella toisena sivistyneenä kentaurina. Vain harvoja muita kentaureja mainitaan antiikin myyteissä nimeltä, ja Nessus on yksi näistä, kun toiset kentaurit saavat jäädä villin, kaaosmaisen massan asemaan.

Pholusin mytologia

Mytologiassa Pholus sai vartioitavakseen viinin ja ekstaasin jumalan Dionysoksen pyhän ruukun, jota ei saanut avata neljään sukupolveen. Pholusin myytti nivoutuu kiinteästi Herkulekseen. Herkules saapui retkillään Pholusin isännöimälle Pelos-vuorelle ja Pholus kesti häntä. Herkules vaati viiniä ruukusta, eikä Pholusilla ollut tahdonvoimaa kieltää häntä, vaikka olikin ilmeisen tietoinen ruukun avaamisen seurauksista. Toiset kentaurit haistoivat viinin ja tulivat tästä villeiksi. He olivat vihaisia viinin antamisesta Herkuleelle, sillä pitivät sitä kentaurien omaisuutena. Syntyi kaaos ja taistelu, jossa Herkules tappoi monet kentaureista. Hengissä selviytyneet kentaurit pakenivat Chironin turviin. Pholus sai surmansa taistelussa tapaturmaisesti, sillä Herkules piti Pholusia ystävänänsä

eikä ampunut häntä nuolillaan. Herkuleen nuolet oli kastettu Hydran myrkkyyn. Pholus nosti maasta tällaisen pudonneen nuolen ja sitä tarkastellessaan pudotti sen jalkateräänsä, jolloin nuolen myrkky tappoi hänetkin. Toisen version mukaan Pholus sai haavan myrkyllisestä nuolesta kiskoessaan sitä irti kuolleesta kentaurista, jonka ruumista valmisteli hautamaan taistelun jälkeen. Antiikin mytologian taruista on olemassa useita eri versioita, mutta nämä esittämäni yksityiskohdat toistuvat useimmissa löytämissäni kertomuksissa. Samalla tavoin Nessusin mytologian eri yksityiskohdat vaihtelevat hiukan eri kertomusten mukaan.

Nessusin mytologia

Nessus on ainoa musta kentauri ja siksi eroaa tämän piirteen vuoksi toisista kentaureista. Nessusin mytologia on värinsä mukaisesti tumma ja varjainen. Nessus toimi Euenos-joen lautturina ja otti maksun kuljettaessaan ihmisiä virran yli. Herkules tuli vaimoineen rantaan ja neuvotteli Nessusin kanssa maksusta. Nessus kuljetti ensin vaimo Deianeiran virran yli, alkoi

himoita tätä ja raiskasi hänet Herkuleen katsellessa rannalta. Herkules raivostui ja ampui Nessusin myrkytetyllä nuolella. Ennen kuolemaansa Nessus antoi myrkyt Deianeiralle, ja uskotteli sen olevan lemmenlääke, millä vaimo varmistaa Herkuleen ikuisen rakkauden. Myöhemmin Herkules oli jälleen lähdössä retkilleen ja vaimo oli tästä levoton ja mustasukkainen. Hän antoi lemmenlääkkeen Herkuleen mukaan. Vaikka Deianeira tuli katumapäälle, hän ei enää ennättänyt varoittaa miestänsä, ja Herkules otti matkallaan lemmenlääkkeen. Nessus kosti haudan takaa kuolemansa, ja Herkules koki pitkän ja tuskallisen kuoleman. Deianeira surmasi itsensä kuultuaan tapahtuneesta.

Kentaurien astrologiasta ja astronomiasta

Astrologisesti kentaurien käytökseen liittyvät eläimelliset vaistot ja vietit, hurja intohimoisuus ja täysillä eläminen. Kentaurin kosketus antaa alkuvoimaisia impulsseja, joita toteuttaa pakonomaisesti ja seurauksista välittämättä. Kentaurit edustavat minuuden kadotettua puolta, joka ei ole inhimillinen, vaan eläimellinen. Elämä toteutuu himon, kivun, tuskan ja hurjuuden kautta. Ei ole sattumaa, että Chironin, Pholusin ja Nessusin myytteihin liittyy kuoleminen myrkytetyn nuolen kautta.

Astronominen kentauri Pholus löydettiin vuonna 1992 ja Nessus vuotta myöhemmin 1993. Kaikkien kentaurien kiertorata on elliptinen ja hyvin erilainen verrattuna planeettoihin. Pholus liikkuu pääasiassa Saturnuksen ja Neptunuksen välissä, ja on kaukaisimmillaan Uranuksen lähellä. Löytöhetkellä Pholus sijaitsi Leijonan 0 asteessa. Nessusin kiertorata liikkuu miltei Plutoon saakka, ja se sijaitsi löytöhetkellään 4 astetta 49 minuuttia Skorpionia.

Sivistyneen Pholusin myyttiin ei liity pahuuden ja pimeyden voimia kuten Nessusin taruun. Pholusin myytin keskeisenä ideana ovat asiat, jotka omasta pienestä teosta tai sanomisesta tuottavat ketjureaktion. Pholus nostaa esille salassa olleita asioita, jotka pääsevät irti kontrollista. Mielestäni Pholusin myyttiin liittyy naiivius tai tietämättömyys, jolloin oman käytöksen ja tekojen seurauksia ei täysin ymmärrä. Aivan varmasti myytin Pholusin tarkoituksena ei ollut tehdä myrkyllisellä nuolella itsemurhaa, sillä antiikin kuvauksissa on keskeistä teon tahattomuus. Typerältä teolta vaikuttaa myös Pholusin suostuminen viinin tarjoamiseen Herkuleelle, sillä Pholusin epäröinti osoittaa hänen ymmärtäneen, mitä seurauksia viiniruukun avaamisella voisi olla. Kohtalonomaisesti Pholus kuitenkin joutuu kantamaan sen seuraukset, että oli avannut Dionysoksen ruukun Herkuleelle. Myytin mukaan ruukua ei tulisi avata neljään sukupolveen. Astrologinen Pholus voi osoittaa suvun menneisyydessä asioita, jotka nyt nousevat päivänvaloon tuon neljän sukupolven jälkeen. Toisinaan nämä asiat ovat olleet suvun tiedossa, mutta joskus ne tulevat yllätyksenä kaikille. Yleensä näille menneisyyden asioille ei voi mitään muuta kuin päästä sinuiksi niiden kanssa omissa ajatuksissaan joko anteeksiantaen tai huomioiden menneet kärsimykset. Näihin tapahtumiin tulisi reagoida tekemällä vain välttämättömimmät toimet kunnes kohu on laantunut, jotta välttyisi hätäisiltä johtopäätöksiltä. Viini on keskeisessä osassa Pholusin tarinaa. Kentaureilla ylipäätään on humalajuojien maine, mutta Pholusin virhe oli taitamattomuus viinin hallinnassa. Pholuksen myytti kertoo addiktioista niin alkoholiin kuin muihin huumaaviin aineisiin, mutta mahdollisesti myös alkoholista toipumisesta.

Nessus-kentaurin myytti kertoo petoksen, koston ja hallitsemattomien himojen teemoista. Se kuvaa jokaisen paha, pimeää puolta ja perversioita. Vahva Nessus kartalla voi symboloida pahan veren nostattamista, riskinottoa kuoleman uhalla, kontrolloimattomia voimia ja taloudellista kiristämistä. Mustana kentaurina Nessus kuvastaa ulkopuolisuuden tunteja perheessä tai muissa yhteisöissä. Musta Nessus oli erilainen kentauri, eli hänessä ulkopuolisuuden teema kohoo toiseen potenssiin. Nessusin sanotaan kertovan työpaikalla tapahtuvasta, käsistä riistäytyvästä seksuaalisuudesta. Seksuaalinen ahdistelu ja häirintä

työpaikalla ovat Nessusin tapaa toimia, mutta myös muut asiattomat seksisuhteet, kuten alaisen ja johtajan suhde. Voimakas Nessus saattaa ajaa muihinkin seksisuhteisiin ja perversioihin, jotka eivät ole yleisten käyttäytymisnormien mukaisia. Tällaisia voisivat olla esimerkiksi puolison lähisukulaisen vietteleminen, tai suhteeseen ryhtyminen kumppanin parhaan ystävän kanssa. Voidaan pohtia, miksi kukaan tekee mitään näin järjetöntä ja moraalisesti arveluttavaa, ja kuitenkin erilaisia perversioita toteutuu maailmassa kaiken aikaa. Miksi Nessus raiskasi

Deianeiran, vaikka tiesi Herkuleen katselevan? Deianeira oli kuninkaan tytär ja ilmeisen haluttava nainen, koska Herkuleskin oli hänet ryöstänyt vaimokseen. Nessusin teko edustaa hallitsematonta himoa ja sen vallassa tehtyä järjetöntä tekoa, jonka seurauksista ei piittaa. Se on puhtainta hetkessä elämistä, mistä joutuu maksamaan. Nessusin röyhkeä käytös vaikuttaa tiedostetun itsetuhoiselta toiminnalta. Koston teema voi ulottua pidemmälle kuin oman kuoleman kostaminen, sillä varsin mahdollista on, että Nessus pyrkii kostamaan Herkuleelle toistenkin myrkkynuoliin kuolleiden kentaureiden puolesta. Vaikka kaikkiin kentaureihin liittyy sama myrkytetyn nuolen teema, se tuntuu olevan Nessusin kohdalla erityisen voimakas. On merkittävää, että Nessus itse käytti hyväkseen samaa myrkyä antamalla sitä Deianeiralle. Astrologinen Nessus liitetään siksi verisairauksiin, ja näistä voimakkaimmin hepatiittiin ja AIDSiin. Lievemmin Nessus voi ilmentyä pahoina allergioina iholla.

Negatiivisista ilmentymistään huolimatta kentaureilla on mahdollisuus toteutua positiivisesti syntymäkartoilla. Pholus on näkemystä ja visionäärisuutta antava taivaankappale, jonka voi valjastaa tieteen tai taiteen tuottamiseen. Pholusin kaaosmaiseen tapahtumaketjuun liittyy myös kathartinen paraneminen, jolloin totuuden tultua lopulta ilmi, se onkin hyvä asia, vaikka rankka tietoisuus aluksi satuttaisi. Nessusiin liitetään shamanisminomainen parantaminen. Nessus voi toteutua maagisella tavalla, jota ei voi tässä maailmassa järjellä selittää. Nessus antaa myös roimasti rohkeutta toteuttaa omaa itseään, ja se voi ilmetä poikkeuksellisena taiteellisena lahjakkuutena. Joissakin astrologisissa pohdinnoissa Nessus liitetään vahvaan elokuvalliseen kerrontaan, esimerkiksi David Lynchin tuotantoon.

Kentaureiden tulkinnasta

Pääsääntöisesti kentaureja ei pidetä kovin merkittävänä astrologisessa tulkinnassa. Chiron on tosin jo saavuttanut vankan aseman ja se otetaan huomioon yleisesti esimerkiksi syntymäkartan tulkinnassa. Myös Chironin paluuta, eli transiitti-Chironin tuloa uudelleen syntymäkartan Chironin kohdalle, pidetään yhtenä merkittävimmistä keski-ikänsä transiiteista. Pholusin ja Nessusin kohdalla nyrkkisääntönä voidaan pitää, ettei niiden asema yksinään muodosta tärkeitä teemoja syntymäkartan tulkinnassa. Nämä kentaurit täydentävät tulkintoja, antavat lisävalaistusta jo muualla ilmenneisiin teemoihin, ja tuovat omat lisämausteensa tulkintoihin. Pholus tai Nessus kannattaa ehdottomasti ottaa mukaan tulkintaan silloin kun se on yhtymässä persoonaplaneettaan tai kartan akseliin. Kentaureiden aspektit planeettoihin ja akseleihin saattavat olla tarkkoina merkittäviä. Vaikka kentaureilla on villi ja hurja maine, eivät ne yksinään tee ihmisestä paheellista. On hyvä muistaa, että enkelimäisemmässäkin ihmisessä on tumma puolensa. Mielestäni kentaureiden luonne on sellainen, ettei se muokkaa aktiivisesti persoonaa Auringon tai Kuun tavoin. Pholusin tai Nessusin osoittamat piirteet tulevat käytöksessä esille yllättävinä ryöpsähdyksinä kun aika on kypsä niiden toteutumiselle, vähän samaan tapaan kuin tilaisuus tekee varkaan.

Kentaurien tulkinnessa, kuten muussakin astrologiassa, on hyvä huomata, ettei syntymäkarta ole ikuisesti muuttumaton, vaan se on alati muuttuva kuten avaruus ympärillämme. Transiittien tai esimerkiksi edistysten kautta kentaurit voivat saavuttaa syntymäkartan herkkiä kohtia, vaikka itse syntymäkartalla olisivat ns. merkityksettömässä asemassa. Transiitti-Nessus voi iskeytyä Auringolle, askendentille tai keskitaivaalle, ja nämä hetket ovat otollisia nessusmaisille tapahtumille elämässämme. Kentauri Nessusin vaikutuksesta käyttäytymiseen tulee etsimättä mieleen Amerikan Presidentin Bill Clintonin suhde alaiseensa Monica Lewinskyyn. Clintonin syntymäkartalla Nessus on neliössä Merkuriukseen ja suhteen aikoihin transiitti-Nessus on ollut neliössä Aurinkoon. Mielenkiintoinen seikka on, että silloin kun Clinton väittää suhteen päättyneen, Pholusin transiitti on ollut hänen askendentillaan. Pholus-kentauri taisi tosiaan nostaa päivänvaloon tapahtuman, joka ketju- reaktiollaan nakersi Clintonin uskottavuutta niin poliittisesti kuin talousasioissakin.

Eräs tapa tarkastella kentaurien merkityksiä on ottaa tulkintaan mukaan niiden löytöhetkien astesijainnit, 0 Leijonaa ja 4 Skorpionia. Jos oman syntymäkartan kentauri tekee löytöhetkensä asteeseen aspektin, tämä saattaa korostaa kentaurin teemojen ilmenemistä elämässä. Esimerkiksi omalla syntymäkartallani Pholus ei ole tuntunut vaikuttavan erityisesti, koska se on puolisekstiilissä Kuuhun, eikä näiden välillä ole voimakkaampaa aspektia. Nessus sen sijaan sijaitsee neliössä Aurinkoon ja inkonjunktiossa löytöhetkensä asteeseen. Tässä voi olla syy, että Nessusin myytti kiinnostaa minua erityisesti. On myös pakko tunnustaa, että olen pariin otteeseen elämässäni sotkeutunut työelämässä arveluttavaan suhteeseen, ja Nessusin myyttiin tutustuttuani ymmärsin paremmin, millaisista hallitsemattomista voimista oli kyse. Nessusin sijaitessa viidennessä huoneessani erityisen houkuttelevalta tuntuu ajatus, että kentaurin voiman pystyisi tuomaan omien luovien projektieni toteuttamiseen. Viidennen huoneen piiriin kuuluvat myös romanttiset seikkailut, mutta toivon totisesti, että olen jo saanut osani työelämän epämääräisistä sähläyksistä.

Pholus on kesällä 2013 Jousimiehen 20 asteessa perääntyvänä, ja ehtii vuoden lopussa 22 asteeseen. Nessus perääntyy 28 asteessa Vesimiestä, ja vuoden lopussa päätynyt asteeseen 26 vesimiestä. Kumpikin kentauri siis oikaisee liikerantansa vuodenvaihteeseen mennessä. Jos näissä asteissa on omalla kartalla tärkeitä kartantekijöitä, voi tutkiskella mahtaisiko kentaurien maailma näkyä näiden transiiteissa.

Lähteet:

Philip Sedwick: Centaurfold: Nessus, the Nefarious Healer, The Mountain Astrologer Aug/Sept 2001 issue 98, Mercury direct s. 13 – 19.

Juan Antonio Revilla: artikkelit kentaureista, www.expreso.co.cr/centaurs/ Chiron and friends: www.zanestein.com/page4.htm Raimo Nikula: Folos ja Nessos – Kentaurit, <http://koti.welho.com/rmikula/arkisto.htm>

Tämä artikkeli on aikaisemmin ollut esillä [Kuutarhan](#) sivustolla

© Tarja Enoranta 2009, päivitetty 2013